

NĚ

naš čas

26. januar 1973 • Leto IX., št. 1 (173) • Cena 1 dinar • Poština plačana v gotovini

PREMOG - TO JE ZDAJ VPRAŠANJE

**OBRATOVANJE ŠOŠTANJSKE ELEKTRARNE ODVISNO
OD DNEVNIH KOLIČIN DOBAV PREMOGA**

Potrošniki velenjskega lignita bi radi dobili letos iz Velenja vsaj 4,6 milijona ton, to je za 800.000 ton lignita več, kot ga v tem letu načrtujejo naši rudarji. Povpraševanje po lignitu narašča iz leta v leto, tako da je rudnik v povsem drugačnem položaju kot je bil npr. pred sedmimi leti, ko premoga niso mogli prodati in so nujno morali zmanjšati proizvodnjo.

V Velenju bi sicer radi zadovoljili vse kupce, zlasti še tiste, ki tudi v redu plačujejo, vendar pa, žal, v sedanjem položaju niso zmožni kaj več, čeprav delajo tudi domala ob vseh sobotah. Če bi rudnik pravočasno dobil potrebna sredstva za razvijanje proizvodnje, zlasti še kredite za modernizacijo, za nabavo več mehanizacije, bi bil položaj seveda precej drugačen.

Zaradi pomanjkanja premoga se je znašla v nezavidljivem položaju tudi šoštanjka elektrarna. Ta je praktično ostala brez zaloga na svoji deponiji, med drugim tudi za to, ker poleti in jeseni ni imela potrebnih sredstev za nakup rezerv. Še redne dobave so lahko plačevali le z zamudo. Ker je zima čas, ko v rekah ni dosti vode, tako da morajo termoelektrarne proizvajati

s polno paro, je ta stvar zelo neprijetna, lahko bi rekli tudi gospodarsko nesprejemljiva, če vso reč gledamo z vidika potrošnikov električne energije in narodnega gospodarstva.

V času, ko so se nakopičili razni ekonomski problemi, so se pristojni očitno premalo brigali (ali pa niso imeli možnosti), da bi pravočasno vlagali potrebna sredstva za večanje proizvodnje premoga in tudi za zadostne zaloge pri elektrarni. Vsakemu laiku je jasno, da ni dovolj zgraditi samo elektrarne, pač pa je treba poskrbeti tudi za to, da bo imela dovolj premoga. Prav tu pa — tako se zdi — nekaj ni bilo v redu.

Da bi šoštanjka elektrarna lahko obratovala v tem času z močjo 340 do 350 megavatov, je rudnik v zadnjem času povečal doba-

ve v Šoštanj na okrog 9.000 ton dnevno, zagotovil pa tudi boljšo kakovost. Če upoštevamo, da v Velenju v tem mesecu nakopljejo dnevno okrog 13.500 ton lignita, gre dnevno dve tretjini proizvodnje po traku v Šoštanj.

Za letošnje leto se je sicer rudnik obvezal, da bo poslal šoštanjki elektrarni 2,3 milijona ton lignita, četrtno več kot v minulem letu. Pri tem moramo dodati, da je elektrarna sedaj že tudi boljši plačnik, čeprav stvari še niso čisto na tekočem, ker pač sama nima dovolj sredstev in je v dokaj nezavidljivem položaju. Pričakujejo, da se bo ta položaj letos izboljšal, sicer pa bomo videli.

Zaradi povečane porabe v Šoštanju bo moral letos rudnik zmanjšati dobave drugim odjemalcem, pri tem tudi široki potrošnji za kurjavo. V enaki višini (okrog 400.000 ton) pa bo ostal izvoz, predvsem v Avstrijo, ker jih veže trdna srednjeročna pogodba. Avstrijci so ob sklenitvi te pogodbe rudniku dali tudi posojilo v višini 20 milijonov šilingov. To je bilo v času, ko so bila rudniku ta sredstva zelo dobrodošla.

Prebivalci od Topolšice, preko Šoštanja do Gore Oljke so vznemirjeni zaradi vse večje koncentracije plinov in pepela, ki jih vsak dan ogroža iz termoelektrarne. Z gradnjo TE IV se ta problem še povečuje, zato že zdaj opozarjajo urbaniste in vodstvo občine. Strokovnjaki že raziskujejo ozračje (fotografija). Več o tem na 3. strani

DOBILI SO PRAPOR XIV. DIVIZIJE

Pionirji iz velenjske občine so 27. decembra lani praznovali 30-letnico

zveze pionirjev Jugoslavije. Osrednja prireditev je bila v domu kulture. Proslave

so se udeležili predstavniki vseh pionirskih odredov. Večina pionirskih odredov je prejelo značko »tisoč radosti«.

Pionirji z osnovne šole Miha Pintar-Toledo pa so poleg značke dobili v trajno last še prehodni prapor XIV. divizije. Tega so pionirji iz te šole osvojili že tretjič zapovrstjo.

Z levo roko v desni žep

Kaj pomeni turizem za naše gospodarstvo smo že tolikokrat slišali, da je odveč vsaka beseda. Prav zato, ker se zavedamo, kaj in kako je s turizmom, smo med drugim skoraj vsi Slovenci sprejeli akcijo »Leto kvalitete«, s čimer bi naj vzpodbudili tudi

in predvsem gostinstvo, h kvalitetnejšemu delu.

Kot kaže, so pri tem najdlje šli naši sosedi, Celjani. Kaže, da so takoj po tej akciji potegnili ločnico med »letno« in »zimsko« sezono. Medtem, ko se drugje na vse kriplje trudijo za čim večji priliv gostov,

so oni patentirali svojevrstno odločitev in čez nedeljo zaprli vse pomembnejše lokale. Tako so ubili dve muhi na en mah: preutrujeni gostinski delavci imajo Božji dan prost, medtem pa lahko opazujejo, kako nebogljeni turisti tavaajo po Belem Celju, iščejo topel prostor za malico, ki jo morajo prinesiti s sabo...

PRVA LETOŠNJA UGODNOST

v

VELEBLAGOVNICI

N nama
Velenje

RAZPRODAJA
ZIMSKE KONFEKCIJE IN OBUTVE

DO 31. JANUARJA 1973

20 - 50
odstotno

ZNIŽANJE
PRODAJNIH CEN

PO 206/1973

• **Sadat na obisku pri nas** — 12. januarja je prispel na obisk v Jugoslavijo egiptovski predsednik Anvar el Sadat. S predsednikom Titom sta se pogovarjala o aktualnem mednarodnem položaju in posebej o prizadevanjih Egipta za rešitev bližnjevzhodne krize.

• **Predsednik Tito** je v Miločeru silvestroval skupaj z najvišjimi predstavniki ZK in oblasti. 3. januarja je obiskal Ulcinj, naše najjužnejše mesto ob Jadranu, kjer se je zanimal za razvoj turizma. Na sliki je skupaj z Vesno Vulović, preživelo stewardeso ponesrečenega jato-vega letala.

SPOMINSKA ODLIČJA GORENJA

Nestl Žgank, Franjo Korun in Ivan Atelšek po sprejetju spominskih odličij tovarne Gorenje

Festival amaterskega filma

Sredi decembra je bil v Velenju prvi klubski festival amaterskega filma, ki ga je pripravil kino klub tovarne Gorenje. Čeprav klub deluje dobro leto, so prikazali sadove enoletnega uspešnega dela.

Na festivalu so člani kluba zavrtili štirinajst kratkih filmov, ki jih je izbrala strokovna žirija znanih kritikov, novinarjev in drugih ustvarjalnih umetnikov. Sedem filmov je prejelo tudi priznanja in nagrade.

Najvišjo oceno strokovne žirije in tudi nagrado ob-

činstva je dobil dokumentarni film »Rekord«. Avtor Stane Hafner je z odličnim scenarijem posnel atleta Romana Leška. V zvrsti žanrov je film »Utrip« dosegel najvišjo oceno. Avtor Miro Kermelj je prejel še posebno priznanje za režijo in montažo. Zorko Kotnik je predstavil serijo potopisnih filmov. Njegov film »Atene« pa je prejel tudi najvišjo oceno. Nada Dolenc je predstavila edini igrani film »Spoznanje«, žirija je prisodila drugo mesto.

Organizacija prvega klubskega festivala amaterskega filma je bila dobra. Čeprav so filme vrteli le štiri ure, so gledalci vsak film posebej nagradili z aplavzom.

V znak priznanja za prizadevanje pri razvoju samoupravljanja, utrjevanju vloge delavskega razreda in pospeševanju integracijskih procesov v gospodarstvu, so predstavniki samoupravnih organov in kolektiva Gorenje izročili 28. decembra lani v Ljubljani spominsko odličje in plaketno Gorenja predsedniku centralnega komiteja ZKS Francetu Popitu.

Spominsko odličje pa je kolektiv Gorenja podelil tudi predsedniku velenjske občine Nestlu Žganku. Ta je priznanje prejel za dolgoletno požrtvovalno in kreativno delo pri razvoju mesta in občine Velenje, posebej še za napore pri pospeševanju gospodarske rasti in družbenega stan-

darda, kar je ustvarjalo bistvene pogoje za uspešno rast delovnega kolektiva Gorenje.

Politični sekretar komiteja občinske konference ZKS Franjo Korun je priznanje dobil za požrtvovalno in nesebično delo ter za pomemben prispevek pri razvijanju družbenopolitičnih in samoupravnih odnosov in za utrjevanje vloge delavskega razreda v velenjski občini, posebej pa še v delovnem kolektivu Gorenje.

Spominsko odličje je dobil tudi generalni direktor Gorenja Ivan Atelšek, ki je na čelu tega podjetja že več kot devetnajst let. Odličje je dobil za izreden delovni prispevek pri razvoju podjetja in utrjevanju delavskega samoupravljanja.

Revolucija treh dolin

V teh dneh je začela s poskusnim obratovanjem največja in najmodernejša tovarna iveric v državi. Gre za novo tovarno na Otiškem vrhu pri Slovenjem Gradcu, ki so jo zgradili LIP, GG, Slovenijales in zunanji partner. Investicija je za koroško regijo nepojmljiva, saj so bili tamkaj dsolej navajeni podobnih naložb le v Železarno in rudnik.

Ta skupna naložba je potegnila za sabo še druge. Poleg rekonstrukcij in izpopolnjevanj tehnoloških postopkov v obstoječih lesno-industrijskih obratih tega območja so v glavnem že uspeli vso proizvodnjo pri-

lagoditi novi tovarni. Ugotovili so, da lahko ustvarjajo največji dohodek le z finalizacijo proizvodnje. Poleg tega pa so pred zaključkom razprave o združitvi LIP in GG. Istočasno teko tudi priprave za nadaljevanje združevanja lesne industrije tega konca in Dravske doline. Če bo to koroškimi gospodarstvenikom uspelo, bo regija pridobila velika, ki bo nujno pospešil preobrazbo treh dolin, oziroma štirih občin. Pri tem je nevsakdanje za naše razmere to, da do združevanja prihaja iz ekonomskih in ne drugih razlogov. Zgledi vlečejo.

Večja zavzetost za delo

Pred nedavnim so se zbrali na letni konferenci mladinci elektrotehniške šole, ki deluje v šolskem centru Velenje že tretje leto. Mladi so sprejeli delovni načrt za leto. Vso skrb bodo posvetili boljšemu učenju, pomagali bodo slabšim dijakom, sodelovali v kulturnem in športnem društvu ter pritegnili

še več mladincev v marksistični krožek. Želijo tudi, da bi se vsaj iz vsakega razreda po eden vpisal v politično šolo.

Osrednja naloga mladih na tej šoli pa bo večja zavzetost za učenje. Mednarodno tekmovanje do konca leta bo prav gotovo pripomoglo, da bo učni uspeh boljši.

Zadnje dni po svetu...

• **Vietnam ponovno pod točo bomb** — Takoj po novem letu so ameriška letala obnovila bombardiranje severnovietnamskega ozemlja. Prenehanje napadov je torej trajalo le 48 ur. Iz poročil je sicer težko razbrati pravi položaj, ker si poročila nasprotujejo, vendar kaže, da hočejo Amerikanci uničiti celo največja mesta. Hanoi se spreminja v »mesto smrti«.

Svet je pod vtisom najnovejše vesti. Richard Nixon je 23. januarja sporočil, da so podpisali sporazum o prekinitvi sovražnosti v Vietnamu. Te so ustavljene v nedeljo ob osmih po saigonskem času.

• **V Kairu zaprta univerza** — Zaradi izbruha štedentovskih demonstracij so oblasti zaprle univerzo in visoke šole. Studentje so kritizirali vlado in zahtevali hitrejšo rešitev bližnjevzhodne krize. Kaže, da številni tuji vplivi najdejo ugodna tla ravno med študenti.

• **Nadškof Makarios je za sedaj edini kandidat** — 18. februarja bodo predvidoma volitve za predsednika ciprske republike. Kot kaže, nadškof Makarios predvidoma ne bo imel tekmeča.

• **Se bodo stavke v Italiji nadaljevale?** — Jeseni 1972 je bilo sicer manj stavk v Italiji kot poleti, toda sindikati napovedujejo vrsto stavk pozimi. Sindikati predvsem zahtevajo ureditev delavskih zahtev z delodajalci v okviru pravkaršnjega obnavljanja kolektivnih pogodb in drugič, zahtevajo od vlade izvedbo socialnih reform (zdravstvo, šolstvo, delavska stanovanja).

• **Nove pogodbe med SZ in Kubo** — 5. januarja so predstavniki SZ in Kube podpisali pet novih pogodb, ki naj bi omogočile uresničitev dolgoročnega načrta razvoja s stabilizacijo kubanskega gospodarstva.

• **Venezuela, Argentina in Mehika se želijo vključiti v Andski pakt** — Te države so izrazile pripravljenost vstopiti v to organizacijo. S tem bi dosedanja gospodarska skupnost, ki že združuje Čile, Peru, Kolumbijo, Ekvador in Bolivijo postala najpomembnejša v Latinski Ameriki.

• **Novi boji med Sirijo in Izraelom** — Podobno kot 21. novembra lani so se 8. januarja vneli srditi spopadi med sirsko in izraelsko vojsko, v kateri so sodelovala letala, tanki in topništvo.

• **Sadat odpotoval v Libijo** — Egiptovski predsednik Anvar el Sadat se je v Tripoliju sešel z libijskim predsednikom polkovnikom Moamerjem el Gadafijem in se pogovarjal o položaju v arabski federaciji in o položaju na sirijsko izraelski meji ter o konkretnih ukrepih za združitev Egipta in Libije.

• **Sestanek Pompidou — Brežnjev** — Francoski predsednik Georges Pompidou se je sestal z generalnim sekretarjem KP SZ Leonidom Brežnjevim v majhni vasi 20 km proč od glavnega mesta Belorusije, Minska. Pogovarjala sta se o sodelovanju med obema državama in o položaju v Evropi.

• **Uspeh premiera Mintoffa** — Malteški premier Mintoff je pred mesecem zahteval povišanje letne najemnine za oporišča NATO pakta na tem otoku za 10 %. Vse članice, razen Velike Britanije, so v predlog privolile.

• **Golda Meir v Parizu** — Udeležila se je zasedanja socialistične internacionale ne oziraje se na opozorila predsednika Pompidouja, da bi to pomenilo vmešavanje v notranje zadeve Francije.

...in domovini

• **Prva slovenska avtocesta** — Tik pred novim letom je bila uradno odprta prva etapa slovenske hitre ceste od Vrhnike do Postojne. 32 km prve domače avtoceste so gradili 30 mesecev. Pri tem so sodelovala skoraj vsa jugoslovanska gradbena podjetja.

• **Predsednik republike Josip Broz Tito obiskal Črno goro** — 29. decembra 1972 se je sestal s političnim aktivom Črne gore, kjer je tekla beseda največ o uresničevanju stališč iz pisma, o gospodarskem položaju, standardu delavcev in o izvajanju ustavnih dopolnil.

• **Stanarine nespremenjene** — Kljub temu, da je skupnost slovenskih občin v decembru lani na zasedanju v Velenju sklenila, da se naj stanarine v letu 1973 povečajo za 70 %, so z novim letom ostale nespremenjene. To zaradi tega, ker še vedno velja odlok zvezne vlade o maksimiranju cen vseh proizvodov, storitev ter stanarin. Kaže, da ta odlok ni bil preklican zato, ker so sredi decembra lani zamrzili osebni dohodki.

• **Okoli 460 milijonov dolarjev deviznega dohodka od turizma** — Narodna banka Jugoslavije je sporočila, da bo dohodek od turizma v letu 1972 okoli 460 milijonov dolarjev, kar je zelo prijetno presenečenje. Ti podatki slonijo na izračunu za 11 mesecev in na približni oceni za mesec december. Poleg tega pa vemo, da skoraj vsak tuji turist prinese v Jugoslavijo 500 novih dinarjev, kar znaša dodatno 150 milijonov dolarjev (v dinarjih) dohodka. Turistična bera je bila torej izredno ugodna.

• **Večja posojila** — ZIS je izdal uredbo o potrošniških posojilih, s katero je ukinil limite, ki so veljali doslej. Občani se bodo lahko zadolžili do tretjine mesečnih osebnih dohodkov. Za nakup avtomobilov bodo večji krediti in odplačilni roki daljši kot za ostale vrste blaga.

• **X. kongres ZKJ bo spomladi 1974** — Odbor za pravo X. kongresa ZKJ pripravlja besedilo predloga izhodišč, ki jih bodo komunisti še pred kongresom obravnavali. Pred jugoslovanskim kongresom bodo kongresi republik in konference ZK avtonomnih pokrajin.

LJUDJE OKROG HLADILNIKOV

Inž. arh. Tatjana Smid

Anton Kovač

Inž. Alojz Prebil

Marija Brglez

Rudolf Kurnik

PREBIVALCI OD TOPOLSICE, PREKO SOSTANJA DO GORE OLJKE SO VZNEMIRJENI ZARADI VSE VEČJE KONCENTRACIJE PLINOV IN PEPELA, KI JIH OGROŽA VSAK DAN IZ TERMoeLEKTRARNE. Z GRADNJO TE IV. SE TA PROBLEM SE POVECUJE, ZATO ŽE ZDAJ OPOZARJAJO URBANISTE IN VODSTVO OBCINE.

Šaleška dolina, predvsem pa prebivalstvo Soštanja in okolice, ne bi imelo nič proti gradnji TE IV, če bi strokovnjaki zagotovili in v resnici vse ukrenili, da ne bi prišlo do onesnaženja ozračja in narave. Tako pa že TE III po enoletnem obratovanju spreminja pogoje življenja tega območja. Zdaj, ob pripravah urbanističnega razvoja do leta 1980 je priložnost, da problem rešijo. Vse več je glasov, da normalno življenje v Soštanju več ni mogoče. Ali bo zato življenje v Soštanju izumrlo?

Danes ni več nobena skrivnost, da je Termoelektrarna v masičnem spreminila življenjske pogoje velikega dela doline. Sem sodi onesnaženje zraka, zaradi česar izumira flora in fauna, še bolj pa strah ljudi, da bo to onesnaženje bistveno vplivalo na njihovo zdravje. Očitno je namreč, da je dokazano že v krajih, kjer podobne termoelektrarne obratujejo dalj časa, da bodo velike količine strupenih plinov in še večje količine pepela ogrožile normalno življenje.

ne obvarovati ozračje velikih količin strupenih plinov, predvsem pa pepela. Za primer navajamo, da je novo zapadli sneg že po nekaj urah — postal črn zaradi pepela iz termoelektrarne.

ŽE SEDAJ JE NEVZDRŽNO

V teh dneh, ko so v teku priprave in načrtovanje novega urbanističnega razvoja do 1980. leta, Soštanjčani in prebivalci okolice poskušajo na vsa ta dejstva opozoriti načrtovalce tega razvoja, predvsem pa strokovnjake. Pri tem navajajo, da se bo z izgradnjo TE IV to stanje še poslabšalo.

V neposredni bližini termoelektrarne je rekreacijski center s kopaljšči. Poleg bi naj zgradili moderen hotel, zatem kulturni dom, veliko trgovsko hišo in še marsikaj. Gre za velike naložbe, ki so ob navedenih pogojih vprašljive. Soštanjčani se namreč upravičeno boje, da že v sedanjih pogojih pri njih ni možno normalno življenje. Z izgradnjo nove TE IV pa bodo ti pogoji še slabši. Zato niso redki predlogi, da bi naj mesto izumrlo, živelj pa bi preselili. Toda to niso mačje solze.

Občani velenjske občine razumejo potrebe slovenskega gospodarstva po električni energiji, vendar se pri tem upravičeno sprašujejo, če morajo prav oni plačati pri tem levji delež. Očitno je namreč, da kolektiv termoelektrarne zaradi velikih investicijskih naložb ne more prispevati zanj določenega deleža k razvoju občine. Zato se pogosto sprašujejo, če je oportuno, da razvoj gospodarstva občine že vrsto let sloni v glavnem le na ramednih kolektiva rudnika in Gorenja, medtem ko termoelektrarna rešuje vseslovenske probleme. Po drugi

strani pa povzroča toliko škode.

Vodstvo občine namreč dobiva vse več pritožb. Ko so strokovnjaki občine začeli pritožbe raziskovati, so ugotovili, da se občani upravičeno pritožujejo. Poslušajmo, kaj o tem pravijo.

Marija Brglez, višji sanitarni tehnik, sinitarni inšpektor občine: »Posledice škodljivih plinov, predvsem žveplovih oksidov, so očitne na območju Loma, Topolšice, Soštanja in vse tja do Gore Oljke. Ogrožena je flora in fauna, predvsem pa zdravje ljudi. To stanje je kritično in že zdaj terja energične ukrepe. Pogledajte samo en primer: vsa gospodinjstva Loma se oskrbujejo z deževnico. Po obratovanju TE III so v njej našli mnogo pepela.« Pokaže nam cel kup pritožb. Sicer pa poslušajmo, kaj pravijo ljudje, ki smo jih o tem problemu sami povprašali:

Dušan Kukovec: »Dimne naprave so sicer speljane visoko, vendar se ob nizkem tlaku plini tako skoncentrirajo ob tleh, da človeka kar duši. Sliši se neverjetno, vendar sem odkril pepel celo na obronkih Pohorja, kamor ga je zanesel veter. Stanje je že zdaj kritično, kakšno pa šele bo po dograditvi TE IV. To ni-

bilo mesto izseliti, vendar gre za veliko območje, to pa bi zahtevalo ogromno sredstev. Nekaj bodo morali ukreniti, in to hitro.«

Alojz Prebil: »Po obratovanju TE III se je bistveno spremenilo počutje v kraju. Najhuje je na jesen in v zimskem času. Tu je ogromno vlage in z njo saj. Zanima me, če kdo spremlja razvoj boleznih dihal, saj strupeni plini nujno ogrožajo zdravje. Kdo bo to plačal?«

ŠOŠTANJ V TEH OKOLIŠČINAH NIMA PERSPEKTIVE

Rudolf Kurnik: »V tem času te plini prav dušijo. Po dograditvi novih postrojenj več ne bo za vzdržati. Pepela je toliko, da je sneg črn, kar lahko sami vidite. In to nenehno rosenje. Soštanj je bil nekoč prijetno mesto, zdaj pa mōra.«

Anton Kovač: »Bojim se, da bomo doživeli podobno usodo, kot so jo v Štoreh, ko bodo začeli z raziskavami o boleznih. Najbolje bi

razprave naj razjasnijo

iz vsega tega je jasno, da bodo razprave o urbanističnem razvoju tega dela doline kaj žgoče. Tako je tudi prav, saj ne more nihče zahtevati od občanov, da že poleg omenjenih žrtev zdaj dovolj ogrožanje svojega obstoja. Kajti, če ne bodo strokovnjake pravočasno opozorili na vse te probleme, se lahko zgodi, da bo Soštanj doživel usodo Trbovelj ali pa še kaj hujše. Obenem pa strokovnjake s tem obvezujejo na iskanje druge rešitve, ki bo po vsej verjetnosti nujna, da bo namreč mesto počasi odmrlo in se preselilo v drugo okolje.

Tehnična komisija Skupnosti za varstvo okolja Slovenije je občinski skupščini v Velenju poslala dvojice vprašanj s tem v zvezi. Ob izdaji mnenja Skupnosti za varstvo okolja, ki ga investitorji potrebujejo za lokacijsko razpravo o TE IV, so skupščino prosili, da naj družbenopolitičnim organizacijam na območju občine posredujejo vprašanje: »Ali so se prebivalci okolice TE III že kdaj pritožili zaradi povečane koncentracije žvepelnih plinov in mo-

V GORENJU PRVI DVAJSETLETNIKI

Delavski svet podjetja Gorenje Velenje je sprejel pravniki o spominskih nagradah in spominskih značkah • Letos so spominsko značko prvič dobili delavci, ki so v podjetju zaposleni že dvajset let • Spominsko nagrado za neprekinjeno desetletno delo v podjetju pa je dobilo 68 Gorenjčanov.

Prvi nosilci spominske značke Gorenja so Zdravko Satler in Anton Orešnik iz enote Gorenje ter Anton Lesjak in Konrad Vogrine iz enote Lesna.

Spominsko nagrado za neprekinjeno desetletno delo v podjetju so dobili Elizabeta Čas, Franc Sibanc, Ana Skrbot, Ana Skrlin, Pavla Speh, Marija Stimulak, Janez Zlendar, Frančiška Ajnik, Pavla Amon, Antonija Anžej, Ana Brodej, Oto Cokan, Slavka Dolar, Marija Drolf, Vera Fekner, Frančiška Feuzer, Stefanija Flis, Helena Flis, Franc Gerl, Stanko Glojek, Elza Gričar, Tone Hren, Bernarda Hrnčič, Dragomir Ivezić, Malvina Jamnik, Miroslava Jelenko, Jože Jersič, Edl-truda Kasesnik, Matilda Kočevar, Jože Kralj, Janez Kramer, Antonija Lorbek, Karl Lukanec, Frančiška Luskavec, Zvonimir Lužar, Jelka Malovšek, Neža Marguč, Marija Medved, Peter Mijoč, Jože Mirt, Jožef Obran, Ivan Očepek, Ivan Perger, Rozika Pirečnik, Pavla Pirmanšek, Ciril Podkrižnik, Marija Pofek,

rebitne škode na vegetaciji ter znižanja talne vode?« Drugo vprašanje pa glasi: »Ali je predvideno, da bo deponija pepela ogrozila plodno zemljo. Če je, ali je predvideno, da se odloženi pepel pokrije z zemljo ali ponovno ozeleni?«

In kaj mislijo urbanisti, oziroma načrtovalci urbanističnega razvoja, o katerem smo uvodoma govorili? O tem smo se pogovarjali z inž. arh. Tatjano Smidovo, inšpektorico za urbanizem pri skupščini občine:

»Gradnjo imamo predvideno že z regionalnim planom, zato z urbanističnega vidika ni nobenih zadržkov. Ker pa bo TE IV povzročila še dodatne probleme, je po mojem mnenju potrebno v čim krajšem času izdelati študije o vplivih termoelektrarne na bližnjo in daljno okolico. To mora biti osnova za nadaljnje delo. Prepričana sem, da je treba zgraditi nadomestne objekte, ki bodo locirani na vplivno območje termoelektrarne.

Zveni kruto, vendar Soštanj kot mesto v teh okoliščinah nima perspektive. Mi mislimo, da zato nima smisla graditi kulturni dom, nov hotel in velikih trgovskih objektov, niti investirati v objekte družbenega standarda...«

RAZPRAVE NAJ RAZJASNIJO

iz vsega tega je jasno, da bodo razprave o urbanističnem razvoju tega dela doline kaj žgoče. Tako je tudi prav, saj ne more nihče zahtevati od občanov, da že poleg omenjenih žrtev zdaj dovolj ogrožanje svojega obstoja. Kajti, če ne bodo strokovnjake pravočasno opozorili na vse te probleme, se lahko zgodi, da bo Soštanj doživel usodo Trbovelj ali pa še kaj hujše. Obenem pa strokovnjake s tem obvezujejo na iskanje druge rešitve, ki bo po vsej verjetnosti nujna, da bo namreč mesto počasi odmrlo in se preselilo v drugo okolje.

OBVESTILO GIMNAZIJE

Obveščamo, da so v tekočem šolskem letu vsak prvi ponedeljek v mesecu od 17. do 18. ure skupne govorilne ure za starše.

Poleg tega pa termoelektrarna v Soštanju povzroča prebivalstvu še druge skrbi, s katerimi niti strokovnjaki niso računali. Občani namreč ugotavljajo, da se je v Soštanju in okolici spremenilo tudi razmerje padavin. Tako ob nizkem tlaku v Soštanju nenehno rosi, ker se ohlajeni hlapi iz velikih hladilnih naprav v obliki padavin sesedajo na zemljo. Soštanjčani dobe sneg že v času, ko ga drugje niti ne pričakujejo. Poledice ogrožajo promet in povzročajo na desetine hudih prometnih nesreč. Poleg tega je očitno, da čistilne naprave niso sposob-

Poziv mladim dopisnikom

Pred nekaj meseci smo vse mlade dopisnike obvestili, da imamo v Saleškem rudarju na voljo celo stran za njihove prispevke. Nekaj časa je bila stran napolnjena z vašimi prispevki, sedaj pa je teh čedalje manj.

Pri občinski konferenci zveze mladine imamo namreč aktiv mladih novinarjev. Ta želi, da bi v Saleškem rudarju bilo čimveč napisanega o delu in življenju mladine. Aktiv tudi želi, da bi vsi dopisniki organizirano sodelovali. Zato vabi vse mlade, ki imajo veselje do pisanja, da se zglasijo v pisarni občinske konference ZMS (pisarna je v občinski skupščini — V. nadstropje), kjer bi se pogovorili o skupnem sodelovanju.

Aktiv mladih novinarjev

Fantje, pripravite denar

Redko katera vas se lahko ponaša z ljudskimi običaji iz starih dni. Napredek prihaja tudi v najbolj odročno vasico, ljudje, ki v njej žive, pa pozabljajo na navade svojih prednikov.

Gaberke pri Šoštancu so raztreseno naselje. Ljudje hodijo na delo v tovarne, rudnik in tudi v urade. V vas vodi asfaltirana cesta, vaščani so napeljali vodo, olepšali svoje domove in uredili še mnoge druge stvari. Ob vsej tej posodobitvi pa kljub temu niso pozabili na nekdanje ljudske običaje. Zanje poskrbijo domači fantje, ko se može dekleta iz vasi.

Po starih vaških zakonih imajo pravico do deklet iz Gaberk le domači fantje. Fantovsko starešinstvo pa lahko sklene tudi drugače. Dekle iz Gaberk odstopijo proti primerni odškodnini ženinu iz drugega kraja. Temu pravijo v vasi šranganje.

Gaberški fantje se sestanejo, zasedajo in odločijo. Težkih src odstopijo ženinu nevesto iz njihovega kraja.

Odškodnina zanjo pa znaša v teh časih splošnih podražitev najmanj 200 tisoč starih tisočakov. Ko tako sklenejo, pošljejo pismeno obvestilo ženinu.

Na predvečer poroke postavijo fantje slavolok pred nevestino hišo. Drugi dan pa se vsi praznje oblečejo, navežejo rdeče rute, pripnejo nageljne in postavijo zaporo, ki jo imenujejo šranga. Tako pripravljeni in v zasedi, pa čeprav je mraz, čakajo na svatbeni sprevod. Okoli fantov se zbera vsi vaščani. Razpoloženje od trenutka do trenutka prekipeva. Višek pa doseže takrat, ko se v spremstvu svatov in prič pripeljeta ženin in nevesta

Tale ženin je moral za gaberško dekle odšteti 200 starih tisočakov

— domače dekle. Najprej se oglašijo muzikantje s poskočnimi vižami. Pred sprevod se postavi fantovski starešina, ki so ga fantje izbrali za to priliko. Nevesti in ženinu zaželi dobrodošlico in razloži zakaj so se gaberški fantje zbrali pred šrangjo. Nato sledijo pogajanja. Začetna cena je dvajset starih milijonov. Kar precejšnja vsota za mladega ženina... Po pogajanjih in ob številnih ugankah pa fantje le popustijo in izročijo ženinu gaberško dekle. Vsi skupaj se odpeljejo skozi Šoštanc pred matični urad, kjer svata skozi fantovski špalir odideta pred matičarja.

Fantje, ko se boste odločili za gaberško dekle, pripravite denar. Šranganje domači fantje ne bodo opustili...

Šranganje v Gaberkah

21 gimnazijcev sprejetih v ZK

Pred novim letom so v Zvezo komunistov sprejeli 21 dijakov velenjske gimnazije. Na svečanem sprejemu je novo sprejete mlade komuniste pozdravil Franjo Korun, sekretar komiteja občinske konference ZK Velenje.

Dijake velenjske gimnazije, ki so postali komunisti, čakajo sedaj nove odgovorne naloge. Vendar pa se vsi zavajajo svoje vloge v današnji družbi. Po sprejemu so trije novo sprejeti komunisti takole povedali:

• **Srečko Sušteršič:** V ZK sem vstopil zato, ker je to napredna organizacija, ki formira še boljše in pravičnejšo družbo. Potrebno je, da bi se v ZK vključilo več mladih. Tovariš Tito je v zaključnem govoru na tretji konferenci ZKJ dejal, da se komunistom ni potrebno ničesar bati. S tem je mislil, da je zveza komunistov, kljub

nekaterim sedanjim pretresom, še vedno močna in da je močna tudi zato, ker vanjo zaupa mlada generacija.

• **Duška Tizmonar:** Ze dolgo se zanimam za marksizem, spoznala pa sem tudi, da se vedno ne da živeti med dvema svetovnjima nazoroma. Naloga mladih komunistov je, da pomagajo pri delu starejšim in so vključeni v gradnjo našega samoupravnega socialističnega sistema. Zdi pa se mi, da je mladina premalo zainteresirana, ker ni dovolj seznanjena s sedanjimi dogodki.

• **Leopold Rezar:** Glavni vzrok, da sem vstopil v ZK je moja ideološka pripadnost marksizmu. Z nalogami, ki me sedaj čakajo, sem dokaj dobro seznanjen. Tako mislijo trije mladi komunisti. Najbrž pa bi podobno odgovorili tudi vsi ostali.

Gimnazijski klub OZN

Na velenjski gimnaziji imamo klub OZN. Predsednik je Jože Hudales. Njemu sem postavila nekaj vprašanj.

• **Kako deluje naš klub OZN?**

Pravzaprav smo resno začeli delati šele letos, ko smo pritegnili dovolj članov, da klub lahko sploh obstaja. Osnovna značilnost našega kluba je študijski način dela. Menimo, da je ta oblika za srednješolske klube najbolj primerna, ker navaja posameznika k samostojnemu proučevanju vprašanj v mednarodnih odnosih in tudi procesov v naši družbi. Člani kluba se sestajamo mesečno, pregledamo najvažnejše zadnje politične dogodke, zatem pa poslušamo kratek referat. Temo izberemo na prejšnjem sestanku, tako da se lahko

člani kluba z vsebino že poprej seznanijo. Le tako lahko tvorno sodelujejo v razpravi.

• **Katere so glavne naloge?**
Prav gotovo želimo v naš klub vključiti čim več gimnazijcev. S tem bomo še bolj popestrili delo. Namen klubov OZN je, da širijo med mladino ideale o miru. Nadaljnja naloga pa se bolj nanaša na proučevanje. Zato bomo proučili bolj kompleksne politične probleme, ki danes v veliki meri vplivajo na mednarodne odnose. Važna naloga pri delu našega kluba je, da se bomo bolj povezali z drugimi srednješolskimi klubi OZN v Sloveniji.

• **Se v vaš klub OZN vključuje dovolj dijakov?**

Ne. Mogoče je vzrok v tem, da še ne poznavo namena in vloge klubov OZN.
M. Vovk

BLAGOVNICE

VELENJE

nudijo do 31. januarja 1973

v razprodaji

popust od 20 do 30 % za

ZIMSKO KONFEKCIJO IN OBUTEV

RESTAVRACIJA JEZERO

začne redno obratovati
v četrtek, 1. februarja 1973
Odpirta bo od 8. do 24. ure

• Restavratorji JEZERO smo preuredili in posodobili. S preureditvijo smo želeli doseči večje in boljše udobje za vas, in upamo, da smo to delno dosegli. Naša želja je, da poskrbimo za vašo udobnost.

• Za vaše razvedrilo bo v restavraciji JEZERO glasba vsak dan, razen ob torkih, in sicer:

- ob delavnikih od 19. do 24. ure
- ob sobotah od 20. do 01. ure
- ob nedeljah od 17. do 22. ure v zimskem času in od 18. do 23. ure v letnem času.

• Ob sobotah pobiramo vstopnino 10 dinarjev.

Želimo vsem našim gostom
dobro počutje v preurejenih
restavracijskih prostorih in se
priporočamo za obisk

Gostinsko podjetje
»PAKA« Velenje

Informativni vestnik Zveze delavskih univerz Slovenije je objavil nekaj statističnih podatkov o delavskih univerzah v Sloveniji. Podatki so zanimivi tudi za delavsko univerzo v Velenju, ker prikazujejo stvarno dejavnost in položaj naše edine občinske ustanove za izobraževanje odraslih.

V letu 1971/72 je bilo pri Delavski univerzi Velenje 62 oblik intenzivnega izobraževanja s 3.480 urami. Delavska univerza Velenje je po oblikah zavzela deseto mesto izmed 48 delavskih univerz v Sloveniji, pravtako pa tudi po številu opravljenih ur. Med desetimi so delavske univerze iz Ljubljane, Celja, Maribora, Kranja itd., kar je v primerjavi s številom prebivalstva vsekakor zavidno mesto. Po celotnem dohodku 536.749,00 dinarjev zavzema Delavska univerza

Velenje 15. mesto, kar je z ozirom na število zaposlenih v DU (3) vsekakor tudi visoko mesto v Sloveniji. V pogledu pomoči temeljne izobraževalne skupnosti in občinske skupščine pa je Delavska univerza Velenje na repu med delavskimi univerzami v Sloveniji, kar je po eni strani pozitivno in dokazuje žilavost institucije, po drugi strani pa slabo, kar dokazuje, da se lokalna skupnost premalo zaveda važnosti izobraževanja odraslih in permanentnega izobraževanja na-

splošno. Bolj ko je razvita družba, bolj je razvito tudi izobraževanje odraslih. Tudi tu bi že nujno morali vzeti za vzgled najbolj razvite dežele sveta.

Vendar naj pripomnimo, da je Velenje mlado mesto s precejšnjim številom zaposlenih, ki je sposobno zavzeti v primerjavi z ostalimi delavskimi univerzami v Sloveniji še mnogo boljše položaj.

Delavska univerza v Velenju se je iz objektivnih razlogov orientirala v prvi vrsti na tisto dejavnost, ki ji je zagotovila obstoj, to je strokovno in splošno izobraževanje. Medtem pa je ostala vrzel na področju družbenoekonomskega in ideološkega izobraževanja, ki mora zavoljo naših sedanjih političnih tokov zavzeti mesto, ki odgovarja ka-

rakterju naše socialistične samoupravne družbe. Posebno aktualno je v zvezi s pismom tovariša Tita, ki mora v tem pogledu v naši občini res biti prelomnica in definitivna likvidacija tehnokratsko-birokratskih sil, ki po inerciji še vedno delujejo.

Prepričani smo, da bosta pismo in družbeni sporazum o izobraževanju zelo pozitivno delovala v naši sredini in da bo delavska univerza v kratkem času imela še mnogo dela pri kvalifikaciji samoupravljalcev, ki je nujna za normalen napredek našega socializma, od temeljnih organizacij združenega dela do krajevnih skupnosti, bazi socialistične samoupravne družbe.

V. V.

ŠOŠTANJ IN GLASBA

Z veseljem lahko ugotovljamo, da je v Šoštanju zelo razvito glasbeno življenje. V tamkajšnji Svobodi zelo uspešno delujeta godba na pihala, ki jo vodi profesor Tamše, mladinski pevski zbor in Saleški oktet. Če dalj časa pa si Šoštanjčani želijo, da bi dokončno zaigral tudi zabavni glasbeni ansambel.

Prav je, da tu skrbijo tudi za naraščaj. Tako je v preteklih dveh letih stopilo med mlade godbenike kar 37 fantov. Godba je izvedla

v dveh letih 28 koncertov, Saleški oktet pa je nastopil kar štiridesetkrat. Letos se Svoboda Šoštanj pripravlja za sprejem tržaških kulturnih delavcev.

Gotovo je najznačilnejša črta šoštanske Svobode posluš za vključevanje mladih v društvo. Zato je vedno znova izreden dogodek koncert mešanega mladinskega pevskega zbora, ki ga vodi Julij Pačnik.

Pred dnevi so se člani Svobode sestali na rednem

občnem zboru. V prihodnosti se bojijo prostorske stiske, ki že danes utesnjuje njihovo delo. Sedanji kulturni dom bodo začeli zaradi pridobivanja lignita podirati. Če lani spomladi bi morali začeti graditi nov kulturni dom. Toda — zbrati je treba sredstva! Sedanjih 700 milijonov dinarjev ne zadošča. Še tristo milijonov. Prošnjo za ta del bodo naslovili skladu za negospodarske investicije občine Velenje.

Dopisujte
in
sodelujte

ZA LETOŠNJI KULTURNI PRAZNIK

Slovenci še vse premalo vrednotimo kulturne dobrine in ne cenimo dela kulturnih ustvarjalcev. Ni dvoma, da je prav pesnik France Prešeren kulturni velikan, ki smo mu posvetili dan v letu. 8. februar, na dan rojstva velikega slovenskega pesnika, slavimo slovenski kulturni praznik.

Umetniško ustvarjalnost, in željo po svobodi in miru, ki se kaže v njegovih delih, bi se morali danes še tembolj vrednotiti. Zato so na seji zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Velenje posvetili vso skrb praznovanju kulturnega praznika slovenskega naroda.

V domu kulture bo 7. fe-

bruarja zvečer osrednja prireditev — večer folklo-re. To bo bogat spored na zadovoljivi umetniški ravni. Nanj bodo povabili vse kulturnoprosvetne delavce, ki so lani aktivno delali v kulturnih društvih. Za vse te pripravljajo po prireditvi družaben večer v restavraciji velenjske Name.

Tej osrednji kulturni prireditvi v velenjski občini pa bo sledilo še mnogo drugih. 9. februarja zvečer bo KUD Ivan Cankar Velenje uprizoril literarni večer v knjižnici. Uro pozneje bodo v galeriji odprli razstavo domačih umetnin. V Šmartnem ob Paki bodo za 8. februar pripravili recital Krst pri Savici. Istega dne bo v Šoštanju klubski večer, imenovan Prešernov večer. S pesmijo in besedo bodo praznovali 8. februar tudi v Topolšici, Gaberkah in Škalah pri Velenju.

Za najmlajše bodo v Prešernovem tednu igrali Suhadolčanovo igrico Medvedek na obisku. Prireditev je namenjena predvsem šolski mladini Velenja in okolice.

Nekoliko pozneje, 26. februarja, bo v razstavnem prostoru velenjskega muzeja otvoritev Foitove zbirke črnske umetnosti.

SGP »VEGRAD« VELENJE

razpisuje

prosto delovno mesto

STATIKA

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so naslednji:

Kandidat mora imeti visoko strokovno izobrazbo — gradbeni inž. statik. Zaželeno je nekajletna praksa, vendar to ni izključni pogoj. Najvažnejše je, da ima kandidat poleg ustrezne izobrazbe veselje do tega dela. Od kandidata se pričakuje dobre delovne rezultate v nekaj mesecih na podlagi jasno zastavljenih nalog in dobrega mentorstva.

V našem podjetju so velike možnosti razvoja in napredovanja.

Osebnih dohodkov so urejeni s pravilnikom o delitvi OD, ki močno upošteva uspehe pri delu.

Objava prostega delovnega mesta je odprta 20 dni po izidu razpisa. Prošnjo pošljite na naslov: SGP »VEGRAD« Velenje, Šaleška 19 (kadrovska služba). Informacije lahko dobite osebno na upravi »Vegrada« ali po telefonu številka 85-040.

Vabimo k sodelovanju nove sodelavce, ki želijo z nami skleniti redno delovno razmerje.

Casnik NAS CAS bomo marca začeli izdajati tedensko. Razširjali ga bomo tudi izven velenjske občine, zato objavljamo prosta delovna mesta

NOVINARJA

z nekaj let delovnih izkušenj in najmanj višjo strokovnostjo

NOVINARJA - PRIPRAVNIKA

Novo področje naše razširjene dejavnosti bo ekonomska propaganda. Za to službo rabimo

VODJO EKONOMSKE PROPAGANDE

z delovnimi izkušnjami na tem področju in srednjo strokovnostjo

Ponudbe sprejemamo do 5. februarja letos.

Pošljite jih na uredništvo NAS CAS, Velenje, poštni predal 89.

